

HEB -

Ebərə-ba

Sagi tə, ba nə púpúní ba pa

Ebərə-ba

Kərisə lià tə nə

Ebərə-ba sagi tə yuu wa sugu

Lìù tə, v nə púpúní sagi ku tə

Lìù mama yəri liù tə, v nə púpúní sagi ku tə. Yá liù tə, v dàń nə púpúní ku, yí *Zwifə, v nə jigə *Kərisə liù. U yèá Yu saga nədwara tə zəni zəni, v ga yèá *Gərekə-ba yìèn zənzən.

Lìà tə nə, v nə púpúní

U púpúní ku v pa *Kərisə lià tə nə, ba nə zén ba yí *Zwifə-ba, ba vànà yà nə gwàrì, ba wa lià duən tətə yà nə pìà ba dugu Yu cwəŋə tə.

Sagi tə wa sugu

Nəŋə ku tə yırı, v nə púpúní ba nə: *Kərisə lià təntə yà tə wà kàrì tə, tə nə pın diàn zənzən, dèń nì, ku pa, ba vànà gwàrì.

Lìù tə, v nə púpúní sagi tə, dàń kàrì ba, sə ba lwarı ku tə nə yí Zwezi cígá cígá. U bırı ba də, Zwezi-Kərisə cıci nə yí Yu nimardun tə *jonwanu. U mù nə yí liù tə, v nə wulə Yu də ləzoni pwéré wa, v kwən ba. U cígá yí ləzwənə, v cígá ga yí Yu də. U tıga dagarv tə yuu wa, v ma fwa *jonı, ku nə pın won mama nii sú.

Síún nə, nə kúbə ba jwəŋə duən pìà. Nə mama twá də Zwezi-Kərisə nə wàá Yu yıra nə boli, fən ga ba nəba jə. Lìù tə, v nə púpúní sagi ku tə pìà, sə v

dàn Ebərə-ba jìàn. Mə ku mù nə pɪn, ʋ tì Yu nimardwan tə wa lià tə, ba nə dí yáá ba kə ba waa Yu nə, ʋ ma maŋa ʋ bɪrɪ ba. ʋ kwè ba, sə ba yá ba tiàn Zwezi juun wa, ʋ nə yɪ liù tə, ba nə wàá ʋ nə ba twá ba janɪ pínú wuuu, ba dàn ká pìí ba kə ba kwa càn wa.

1

Yu twá ʋ biú Zwezi-Kərisə tə nə, ʋ ma swìn nə con

(Zwan 1.1-14, Kolosə tiàn 1.15-17, Ebərə-ba 10.12-14, Filipə tiàn 2.6-11)

¹ Dí yáá nə, Yu twá ʋ nii *sùsùná tə nə, ʋ ma swìn nə nɪbara-ba con, nəε kapɔpɔ. ʋ twá conɪ yirə yirə də nə, ʋ ma swìn ba con. ² Síún nə, Yu dàń twá ʋ biú tə nə, ʋ ma swìn nə con nə, zèn máŋá ka tə wa. Yu twá də ʋ mù, ʋ ma fwa lɔɔ, Yu ga li wá ʋ tún, ʋ ga tún máŋá də, sə ʋ pa ʋ tɪnɪ wiən tə mama. ³ Yu twá ʋ biú təntə nə, ʋ pa ʋ dun tə pɪpɪli. ʋ mù nə yɪ Yu nyɪnyɪga cígá cígá. ʋ nii sugɔ jə diàn. Ku twá ku mù sugɔ təntə nə, ʋ ma pa lɔɔ wiən tə mama zɪga tə bwálá nə. ʋ mù nə sɪn ləzoni cuna, ʋ li ba yuu wa. Ku kwa nə, ʋ dɪga Yu sàń nə, ʋ jèé Yu jɪzən*f1* vàn nə, ʋ dé pàrɪ də Yu tə, ʋ nə yɪ pìú nəfarɔ, ʋ wulə tə mε yuu wa.

Zwezi-Kərisə dwə malɪkɛ

⁴ Ku mù biú təntə jə dun, ʋ doni *malɪkɛ. Ku twá nətu, Yu ma pa wá yɪrɪ, ku nə dwə malɪkɛ yɪrɪ. ⁵ Ku yɪ cígá, Yu tə wà malɪka con swìn, ʋ wú:

«À pià à bɪrɪ də, n mù nə yɪ à biú. Zèn ku tə, à mù Yu nə yɪ n nyɪna.»
Yu ma kúù wà malɪka con swìn, ʋ wú:

«À mù wá yà n nyɪna. N də ga wá yà à biú.»

⁶ Yu nə kúù pɪn ba lɪrɪ ʋ bikwɪa tə tia yuu wa, ʋ swìn ʋ yoo, ʋ wú:

«Malɪka mama mε, sə ka bà ka pa wá dun.»

⁷ Á nəŋə, ku tə Yu nə swìn malɪkɛ tə yuu wa. ʋ swìn, ʋ wú:

«Malike tɛ tuŋa tɛ pɪn nɛ. Tɛ yɪ ndɛ voo nɛ, tɛ ga yɪ ndɛ mɛnvoo dɛ nɛ.»

⁸ Yá Yu dǎn swìn v biú tɛ mù yoo, v wú:

«N yɪ Yu, yá n ga wá yà piú wuuu, ku mǎŋá nɛ ba zwè. N wá dɔ pàrì n lià tɛ yuu wa, cígá cwəŋə wa. ⁹ N swə won tɛ, ku nɛ tì cígá cwəŋə, n ga culi ku tɛ nɛ yɪ yokukwɪn. Mɛ ku mù nɛ pɪn, n *Yuu-Tiu kúrí n mù, v pa v tiàn nɛ. U kúrí mú, v lwá pupwən nuga*f1* n yuu wa, sə v pa n ya piú. U sóní, sə v kúrí mú, v ga yá n dabara.»

¹⁰ Yu tɛ kúù swìn, v wú:

«Ku jɪv mama wa, ku yɪ n mù Yuu-Tiu nɛ fwa tia tɛ, dɛ lanworu tɛ dɛ n jiàn. ¹¹ Tɛ wiən tɛ mama wá jén lá. Lanworu tɛ dɛ tia tɛ wá kwɪn, ndɛ gànù nɛ kwɪn nɛtu. Yá n mù ga wá yà lá wuuu. ¹² N wá pəpəni tɛ ndɛ liù nɛ pəpəni v gangwɪv, v dugu vɛn nɛ. N ga wá lwàn tɛ yuu nɛ dɛ lanworu nɛdɪn, ndɛ liù nɛ lwàn gandura. Yá n mù wá yà nɛtu wuuu, n bá lwàn mama, n mu bá zwè.»

¹³ Yu tɛ wà malika con swìn, v wú:

«Báá yəbə n jɛ́n à jɪzən vɛn nɛ, dɛ à ma kəni n duŋa n nɛɛ dɛ́n nɛ.»

Yá v swìn ku nɛtu v biú tɛ mù con. ¹⁴ Yá malike tɛ mama yɪ siŋə, tɛ nɛ tuŋa, tɛ pɪn Yu nɛ. Yu yáá tun tɛ, v pa, tɛ saŋa lià tɛ nɛ, ba nɛ mɛ, sə v jon ba, v kə mu wa, ku nɛ ba zwè v con.

2

Yu jon nəba nə cuna wa

(Ebərə-ba 4.1, 12.25)

¹ Yu twá v biú Zwezi-*Kərisə nɛ, v ma swìn nɛ con. Ku mù nɛ pɪn, nɛ mɛ, sə nɛ zùrì nɛ yura zənzən dɛ sùràn tɛ, nɛ nɛ nì. Ku nɛ tà ku mù, nɛ wá dwá

cwəŋə. ² Sugv tə, Yu nə twá *malıke tə nə, v ma swın, ku sugv təntə jə dən zəni. Llà duən wà ku nii zılı, ba ga wà ku nii nə twá. Yu pın, càn yí ba mù là təntə mama, sə tə mù nə ya ba ɲwírán, ba nə vıga tə yırı. ³ Nə mù yı, Yu twá v bìú tə tətə nə, v ma swın nə con də, v wá jon nəba nə cuna wa. Ku pìà ku bırı də, nə də wàri nə jén càn tə yáá nə, də nə nə vıga, sə nə zılı sugv təntə nii, ku dun nə dwə malıke tə sùràn tə. *Yuu-Tiu nə təntən v swın də, Yu wá jon nəba nə cuna. Ku kwa nə, là tə, ba nə nì ku sugv təntə yoo, ba də kùb sùrí lá nə, ba bırı nəba, ku dun nə yı nətı. ⁴ Yu tətə twá v diàn mımınan nə, də tütúnán yirə yirə, tə nə bırı v diàn, də yomılan nə, v ma bırı də, ba sùràn tə yı cígá. Yu tə kùb twá v *Sınu tə tarpınan tə nə, v ma bırı ku yoo təntə, ku twá v fıra tə nə.

Zwezi tıga là mama yırı

(Filipə tián 2.6-11, Galasi tián 4.4-5, Ebərə-ba 5.7-10, 4.15-16)

⁵ Nə yı luv, ku tə nə biàn, tə yoo nə swın. Yu wà diàn pın *malıke nə, sə tə mù nə tını ku luv təntə. ⁶ Yá ku dən kùb púpúnı Yu sagı tə, bwálı don nə, ku wú:

«Ləzwənə yı bè, sə n ma buɲa v yoo? Bèè nə v yı, sə n ma ywàŋá v yuu?

⁷ N pın v mun mánjá mancın wa malıke yáá con. Ku kwa nə, n pın v na dun də zılı, ndə ba nə pın dun pıú nə nətı. ⁸ N ken wiən tə mama v nəe dən nə.»

Yu pın, ləzoni jə diàn wiən tə mama yuu wa. Ku nətı dən pın, Yu wà won mama yá kwa, ləzoni nə ba diàn jə ku yuu wa. Yá də ku nətı me, nə na zəni də, ləzwənə tə ba diàn jə wiən tə mama yuu wa síún nə. ⁹ Á nəŋə ku tə, nə mù na: Mánjá mancın wa, Yu mun Zwezi malıke tə yáá con. Yá síún nə, v dən yı dun də zılı tíú, v nə dí càn v ti tə yırı. Ku twá Yu pubwanı tə nə, Zwezi ma ti luv ləzoni mama yırı.

¹⁰ Yu nə fwa luv, luv ga yı ku wulə v mù yırı. Yá v ga pìà, sə v bia tə ya

dání, ba twá, ba zu v dun tə wa. Ku yi Zwezi nə wá jon ba ba cuna wa. Yá Yu dání yà me, sə v pa v dó càn ndə ləzwənə nə, sə v ma wàní v tun ku tutuŋi təntə, sə v ma pa v ya liù tə v yoo mama nə ziən, ¹¹ Zwezi nə sun ləzoni cuna v li. Ku nətu dání pɪn, v mù də lià tə, v nə sun ba cuna tə v li, mama nyina dání yi nədu. Mə ku mù nə pɪn, cavira ba wá jə, sə v ja ba v boŋə v nubia. ¹² Mánjá don wa, Zwezi swìn Yu con, v wú:

«À wá swìn n yiri tə yoo, à biri à nubia nə. À wá nun à bu n yiri tə nə, n púlí tə tətəŋi wa.»

¹³ Zwezi tə kúbə swìn, v wú:

«À mù, à wá kə à waa mama Yu nə wuuu.»

U tə swìn, v sùrí lá nə, v wú:

«Á nəŋə à mù də à kwa lià tə, Yu nə pɪn nə.»

¹⁴ Ba lià təntə me yi ləzoni, ba nə jə yira də jana. Ku mù yiri nə, Zwezi-Kərisə də jigə ləzwənə ndə ba nə. U fwa ku nətu tə, sə v ma wàní v twá tian nə, v ma cùgè liù tə, v nə jə tian diàn v juun wa. Ku tíú nə yi *Sitana. ¹⁵ Lià tə yà yi ndə ywəŋə nə ba luu wulu mama wa, ba yà nə dəri tian fən yiri. Zwezi tian tə dání pɪn, ba jon ba tiàn. ¹⁶ Ku dən nə yi, Zwezi tà v twi, sə v san malike nə. Ku yi v twi, sə v san ba tə nə yi *Abərahəmə dwíí tə wa lià nə. ¹⁷ Ku mù nə pɪn, v yà me, sə v nyin də v nubia tə, ba won mama wa. U zigi nətu, v ma jì *joŋwana yun tiàn nəkwia, v nə dəri lià yinəgə zənzən, v ga sè v tuŋa, v pɪn Yu nə, ndə ku nə me nətu, sə v pa, Yu sè v sun luu lià mama cuna, v li ba mù də wá pwéré wa. ¹⁸ Cígá, Zwezi tətə dí càn. Ku yi mánjá tə wa, Sitana nə dédén, sə v yugə wá, v pa v tun yokukwɪn. Ku mù nə pɪn, v mù dání wàá v saŋa lià tə nə, Sitana nə yugə ba də, sə v pa ba tun yokukwɪn.

Zwezi-Kərisə dwə Moyizə

(Matia 21.33-38)

¹ À mù, á nə yi à nubia *Kərisə yiri, á mù lià tə, Yu nə kúrí aba, sə á ya Kərisə nə ti, á buŋa Zwezi yoo. Yu li wá v tun, sə v ya nə Yu *jonwana yun tián nəkwia. Yá nə dān swìn v yoo nə biri, də nə kəni nə waa Yu nə wuuu.
² Máŋá don wa, *Moyizə yà sè Yu *nii tə də pùé nədu, v tuŋa v pɪn Yu lià tə nə. Zwezi də fwa ku nətu, ndə Moyizə nə. U sè Yu nii tə də pùé nədu, v tun v pa Yu lià tə nə. ³ Ku yi cígá, liù tə, v nə lwè diè, v mù nə jə dun, v doni diè tə tətə. Zwezi nə yi ndə liù tə nə, v nə lwè diè tə. Ku mù nə pɪn, v na dun, v doni Moyizə. ⁴ Diè mama jə ka dīlòrú. Yá liù tə nə lwè wiən tə mama, nə yi Yu. ⁵ Máŋá don wa, ku nə kēń, Moyizə mù yà sè Yu nii tə də pùé nədu, v tun v pa Yu lià tə nə. U yin tutunu, yá v ga yi liù tə, v nə me, sə v swìn ku tə, Yu nə wá swìn tə, v biri lià tə nə. ⁶ Zwezi-Kərisə nə yi biù tə, v nə ywàŋá v nyina Yu diè tə yuu nə. Nə mù, nə yi Yu diè təntə, də nə nə sè, nə zigi diàn, nə kə nə waa v nə wuuu, ya nə ga pɪn wá dun yala tə yiri, v nə pɪn nəba.

Sìé wulə Yu con

(1 Korentə tián 10.1-12)

⁷ Á mù dān yi Yu lià. Ku mù nə pɪn ku yi, ndə Yu-*Siŋu tə nə swìn, ku wú:

«Zèn ku tə, á mù nə nì Yu sugu tə, ⁸ á dānà ká fwa zɪbaniun. Á dānà ká fwa ndə fuən tə nə, á nɪbara-ba nə zàn, ba vi Yu nii, kasɔɔ lanworu*f1* tə wa.»

⁹ Yu swìn, v wú:

«Ku dun tə nə, á nɪbara-ba pià à nii nə, sə ba jén ku tə, à nə wá fwa. Ba ga yi lià tə, ba nə nɪ à mù Yu tùtùnán nə yi nətu, bina sapwilə. ¹⁰ Ku mù nə pɪn, à luŋa ma zàn ba mù lià tə yuu, à

ga swìn, à wú: “Ba pubun̄i v̄əv̄əri, t̄ə yá n̄ə wuuu, ba ga ba s̄è, ba twá con̄i t̄ə, à n̄ə bur̄i ba.” ¹¹ Ku mù n̄ə zìn à l̄ūa t̄ə, à ma dù, d̄ə ba bá zu à sīə bwálí t̄ə wa, à n̄ə tan̄i, à tún ba n̄ə.»

¹² À nubia-ba, á cia á t̄iàn n̄ə. Á wa liù n̄ədu mama wà m̄e, s̄ə v̄ ja pubunlwan v̄ waa con, ku n̄ə p̄in, v̄ ba Yu nii s̄è, v̄ ga v̄əv̄əri v̄ yá Yu t̄ə, v̄ n̄ə wul̄ə mu wa. ¹³ Diun mama ku n̄ə z̄iḡi j̄ūv̄ ku v̄eli d̄əd̄əni, á kw̄īd̄ dūən m̄án̄á mama, ba dàn ká w̄àní á wa liù mama, ba ḡiḡar̄i ba pa v̄ tun cuna, t̄ə n̄ə wá pa v̄ v̄i, s̄ə v̄ z̄ilí Yu nii. ¹⁴ N̄ə ken n̄ə waa Zwezi-**K̄eris̄ə* n̄ə, n̄ə ga j̄ə ku t̄ə n̄ə, n̄ə yà n̄ə j̄ə ku j̄ūv̄ mama. Yá n̄ə n̄ə j̄in ku n̄ə z̄əni, ku ja va ku ȳíḡúr̄ə, n̄ə wá na tori d̄ə Zwezi-*K̄eris̄ə*. ¹⁵ Ku p̄úp̄óní Yu saḡi t̄ə wa, ku wú: «Z̄èn ku t̄ə, á mù n̄ə n̄i Yu suḡv̄ t̄ə, á dàn̄à ká fwa z̄ibaniun. Á dàn̄à ká fwa nd̄ə fūən t̄ə n̄ə, á n̄ibara-ba n̄ə z̄àn, ba v̄i Yu nii n̄ətv̄, m̄án̄á don wa.»

¹⁶ B̄èr̄ə n̄ə n̄i Yu suḡv̄ t̄ə, ba ga z̄àn ba z̄iḡi Yu n̄ə? Ku ȳi lià t̄ə mama, **Moyiz̄ə* n̄ə p̄in ba nan **Ezwip̄ət̄ə* t̄ə wa. ¹⁷ B̄èr̄ə yuu wa n̄ə Yu l̄ūa z̄àn b̄una sapwil̄ə t̄ə mama wa? Ku ȳi, t̄ə z̄àn lià t̄ə yuu wa, ba n̄ə fwa cuna t̄ə. Ba mù lià t̄ənt̄ə, t̄iga kas̄ɔɔ lanworu t̄ə wa. ¹⁸ Yu dùè dùr̄è, v̄ wú: «Ba bá zu à sīə bwálí t̄ə wa, à n̄ə tan̄i, à tún ba n̄ə.» B̄èr̄ə ȳir̄i n̄ə v̄ dùè ku dùr̄è t̄ənt̄ə? Ku ȳi lià t̄ə ȳir̄i, ba n̄ə wà v̄ nii s̄è. ¹⁹ N̄ə cíḡá n̄i d̄ə ba wà w̄àní ba zu Yu sīə bwálí t̄ə wa, ba n̄ə wà ba waa ken v̄ n̄ə wuuu t̄ə ȳir̄i.

4

(Eb̄ər̄ə-ba 10.35-39)

¹ Yu k̄àn nii v̄ pa n̄əba d̄ə, n̄ə wá zu v̄ sīə bwálí t̄ə wa. Ku n̄ikan̄i t̄ənt̄ə wul̄ə d̄ə z̄èn mama, ku pa n̄ə d̄ə n̄ə. Ku mù t̄ə ȳir̄i, n̄ə dàn̄i zur̄ə n̄ə ȳira síún n̄ə, s̄ə á wa liù mama dàn ká m̄é kwa. ² Ba swìn Zwezi-*K̄eris̄ə* suyw̄án̄ú t̄ə, ba bur̄i n̄əba, nd̄ə n̄ətv̄ t̄ə n̄ə, ba n̄ə swìn ku, ba bur̄i n̄ə n̄ibara-ba n̄ə. Ku suḡv̄ t̄ə, ba n̄ə n̄i, wà won fwa ku pa ba, ku m̄án̄á t̄ə wa. Ba n̄ə n̄i ku, ba wà

ku sè, ba wà ba waa ken Yu nə. ³ Nə mù con, nə mù ken nə waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pın, nə wàá Yu sié bwálí tə wa, nə zwi. Yu swìn lià tə, ba nə wà ba waa ken v nə tə yoo, v wú:

«À lıŋa zàn ba yuu wa, à ga dù də, ba bá zu à sié bwálí tə wa, à nə tanı à tún abada.»

Yu tun v tütònán tə v zwè, halı, ku nə zıgı luv dèñ laŋv máná wa. ⁴ Ku tə púpúní, ku swìn Yu sagı tə wa, dian barpe nii dun tə yuu wa, ku wú:

«Yu zwè v tütònán tə mama dian bardv nii nə, v ga sîi dian barpe nii dun tə nə.»

⁵ Yu sagı tə bwálí don də wa, Yu kúbù swìn, v wú:

«Ba bá zu à sié bwálí tə wa, à nə tanı à tún, abada.»

⁶ Ku dāñ pià ku bırı də, lià duən mù wàá Yu sié bwálí tə wa, ba zwi. Yá təntən lià tə mù bá zu Yu sié bwálí təntə wa, ba nə nì suywánú tə, ba ga wà ku nii sè tə yırı. ⁷ Ku mù nə pın, Yu tə ma pîi v lı dun. U boŋə ku dun tə “zèn.” Yá v dāñ kúbù twá də piú *Davidə nii, v ma swìn, ndə ku nə dí yáá ku púpúní Yu sagı tə wa fuən fuən, ku wú:

«Zèn ku tə, á mù nə nì Yu sugv tə, á dānà ká fwa zıbaniun.»

⁸ Á yèé də Zwozuwe yà nə ja *Yızərayelə lià tə, v ja zu luv nii tə wa, Yu nə kàn nii, sə v pa ba. Yá ku ga tà, ku mù nə yi sié bwálí tə. Ku mù nə pın, Yu tə ma swìn dun don yoo, ku kwa nə. ⁹ Ku nətv pià ku bırı də, sié dun don tə wulə, ku pa Yu lià tə nə. Ku sié dun təntə yi ndə dian barpe nii sié dun tə nə, ndə Yu tətə nə tun ku nətv. ¹⁰ Liù cígá nə zva Yu sié bwálí tə wa, ku tíú də yáá sîi v tütònán jun wa, ndə Yu nə sîi nətv. ¹¹ Ku mù nə pın, nə dāñ bıbara, nə zu ku sié bwálí təntə wa, sə nə liù mama dān ká ya ndə Yızərayelə lià tə nə, ba nə wà Yu nii sè, ku pa ba dugv Yu cwəŋə tə.

¹² Yu sugv tə pın mı, ku ga jə diàn. Ku goŋi zəni ku doni kwatara siú, ku nə jə níé bələ. Yu sugv tə də nəba ku zwi, ku janı nə bıcanı nə də nə kurən kènə nə. Ku mù nə yáá bürı ku tə, ləzwənə nə pià, sə v fwa, də ku tə, v nə

bura v waa con bura. ¹³ Won tɛ́lɛ́, ku nɛ sɛ̀gɛ́ Yu yáá nɛ. U na wiɛn tɛ́ mama, v nɛ fwa, v yíá yuu nɛpon nɛpon. Mɛ́, v mù yáá con nɛ, nɛ wá tún nɛ nii.

Nɛ fàrá nɛ yí Yu yíra dɛ́ nɛ waa mama

(Ebərə-ba 9.11-12, 24, 10.21-23)

¹⁴ Nɛ jɛ Yu *joŋwana yun tián nɛkwia. Ku tíú tɛ́ nɛ yi Zwezi, v nɛ yi Yu-Biu. U mù nɛ vɛ́li v yí Yu yíra. Yá nɛ dɛ́n swìn v yoo nɛ buri, dɛ́ nɛ ken nɛ waa Yu nɛ wuuu. Ku mù nɛ pɛ́n, nɛ zɪga dián, nɛ dɛ́n ká pɛ́i nɛ kɛ́ nɛ kwa. ¹⁵ Nɛ jɛ Yu joŋwana yun tián nɛkwia, yièn nɛ dɛ́dɛ́n wá zɛ́nzɛ́n, ndɛ́ nɛ nɛ, sɛ́ tɛ́ pa v tun cuna. Yá v mù yi liù tɛ́, v nɛ vɪga, sɛ́ v tun cuna. Ku mù nɛ pɛ́n, v yi liù tɛ́, v wáá càn v dɛ́ dɛ́ nɛba nɛ bwàni tɛ́ wa. ¹⁶ Ku mù tɛ́ yiri, nɛ fàrá nɛ boli Yu tɛ́ yíra dɛ́ nɛ waa mama. U mù Yu tɛ́ nɛ ja pubwanu, v swɛ́ nɛba. Nɛ nɛ yí v yíra, v wá dɛ́ri nɛ yinɛgɛ́ zɛ́nzɛ́n, v ga fwa pubwanu nɛ yíra. Yá v dɛ́n wá san nɛba, mánjá tɛ́ wa, ku nɛ wá tu ku mɛ́, dɛ́ nɛ pià sánú.

5

(Ebərə-ba 7.26-28)

¹ Yu *joŋwana yun tián nɛkwia mama yi, Yu nɛ yáá kúru wá lià wa, v li v tún, sɛ́ v tun Yu tutuŋi tɛ́ ba yuu yiri. U mù nɛ pɛ́n *joŋi wiɛn tɛ́ Yu nɛ, v ga fwa joŋi, ba cuna tɛ́ yiri, ba nɛ fwa. ² Yu joŋwana yun tián nɛkwia tɛ́ dɛ́ tɛ́tɛ́ jɛ yièn, v nɛ ba dián jɛ tɛ́ wa ndɛ́ ba nɛ. Ku mù nɛ pɛ́n, v wáá ku nɛtu tɛ́ nɛ, v twá v ma ni lià tɛ́ nɛ yəri Yu cwɛ́ŋɛ́ tɛ́, ku pa ba jén ka wa yoo dɛ́n. ³ U dɛ́ nɛ ba dián jɛ tɛ́ nɛ pɛ́n, v mɛ́, sɛ́ v fwa joŋi, lià tɛ́ cuna yiri, dɛ́ v dɛ́ tɛ́tɛ́ cuna yiri.

⁴ Liù tɛ́lɛ́, v nɛ wá pa dun v tián nɛ, v swìn dɛ́, v mù yi Yu joŋwana yun tián nɛkwia. Joŋwana yun tián nɛkwia yi, Yu nɛ yáá bon ku tíú tɛ́, ndɛ́ v

nə kúrí *Aron nətu tə. ⁵ Mə, ku yi nətu, ku pa Zwezi-*Kərisə nə. Ku tà v tətə nə pɪn dun v tiàn nə, v ga swìn də, v ya Yu jonwana yun tiàn nəkwia. Ku ya Yu nə kúrí wá, v swìn, v wú:

«À pià à buri də, n mù nə yi à biú. Zèn ku tə, à mù Yu nə yi n nyina.»

⁶ Yu tətə nə kúb swìn bwálí don nə v sagi tə wa, v wú:

«N yi jonwanu wuuu, ku máná nə bá zwè, ndə Meləkisedekə*f1* nə yun nətu.»

⁷ Zwezi-Kərisə nə yun tia yuu wa, v jun Yu, v lòrì Yu, də v bwé, də v bubwi, v kəni yu nə də yina. U yèé də, Yu wàá wá v jonə tian wa. Yá Yu cugu v kori, v san wá, v nə yi liù tə, v nə twá v mù Yu cwəŋə tə nə zəni yiri. ⁸ Ku yi cígá, Zwezi-Kərisə ya Yu biú. Yá də ku mama, v twá v càn tə nə, v ma kwè ka sè nii. ⁹ Yu pɪn Zwezi yi liù tə, v yoo mama nə ziən. Ku mù nə pɪn, síún nə, lià tə mama nə sè Zwezi-Kərisə nii, ba wá twá wá, ba na mu tə, ku nə ba zwè Yu con. ¹⁰ Yu ti wá, v ma fwa v jonwana yun tiàn nəkwia ndə Meləkisedekə nə.

Á kənə diàn, á va yáá Yu nyiən tə wa

(1 Korentə tiàn 3.1-3)

¹¹ Nə jə yìèn zənzən, nə swìn yoo ku tə yuu wa, tə yìèn tə dèñ gwiun dān nə cà, á nə jigə lià tə, á nə ba yoo dèñ nì lala, tə yiri. ¹² Á mù dān yà yi lià tə, á nə mɛ, sə á ya lià tə duən karnyina-ba! Yá də síún mama, á tə yi lià tə, ba nə mɛ, sə ba tə kàrà aba Yu sugu tə wa, təntən cígá yìèn tə. Á tə yi ndə bisíná nə, á tə wàrì wodiú kəkəru, á dɔ ndə nəkwina nə. Yuli nə á tə pìí á pià, sə á ŋwà. ¹³ Liù tə, v nə ŋwà yuli, v yi bisúmaa, v tə ba Yu sugu tə yənu jə, v ga wàrì ku cígá tə v lwari. ¹⁴ Wodiú tə nə jə diàn, yi lià tə nə yi nəkwina nyiən. Yá ku tə, ba nə fwa ba mì, dān pɪn, ba yèé zəni də lwanı swíán ba pubuɲi wa.

(Ebərə-ba 10.26-31, 12.15-17)

6

¹ Nə dān nə pìà, sə nə ya nəkwina tə yiri, nə dān mə, sə nə yá təntən kàrà tə, ku nə swìn Zwezi-^{*}Kərisə yoo nə con, vān nə. Nə dān kənə diàn, nə va yáá də kàrà tə, ku nə yi nəkwina kàrà. Nə kùb bá pìi nə swìn yìèn tə yoo, nə nə dí yáá, nə swìn á con. Tə yìèn təntə nə yi: ka vəvəri kwa ka ma sá cuna, ka yágá tutunɛɛ tə, tə nə wá kə aba tian cwəŋə wa, nə à yèó, á ka kə á waa Yu nə. ² Nə kùb bá pìi nə bwé kàrà tə, ku nə buri aba, ka lə lià níá wa, ku twá də Yu yiri, ka tún jìàn lià yuu wa, də ka pìi ka bwin tɪga, də Yu ka buri lià talikwa bura. Nə kùb dān ká pìi nə bà tə yìèn təntə yuu wa. ³ Nə dān wá buri kàrà tə, ku nə yi nəkwina nyiən, sə nə va yáá, də Yu nə pin cwəŋə.

⁴ Nə buŋa lià duən yoo, ba nə pìi ba tu yokukwīnan tə wa, ba tuŋa. Ba yi lià tə, Yu poni tə yà nə pìrì ba. Ba mù lià tə, ba nə nɪ Yu tarpiwən tə, ba ga na v ^{*}Singu tə də, ⁵ ba nɪ Yu sugu tə nə ywán nətu, ba ga yəni luu, tə nə biàn, diàn nə wá yà nətu. ⁶ Yá də ku nətu mama, ba tə pìi ba yá Yu. Lìu kùb wàrì v pin, ba lià təntə pìi ba vəvəri ba kwa, ba ma sé ba cuna tə, nɛɛ bələ nii nə. Ba mù lià təntə dān yi, ndə ba tə pìi ba paa Yu-Biu Zwezi tə dagarv tə yuu wa. Yá ba mù ga nə pin cwəŋə də lià duən nə, sə ba twīn Zwezi. ⁷ Nə tíé tia yoo, nə ma man. Tia tə yàá nywīn dwè níá tə nə dáá, tə nə twi ka yuu wa. Yá wiən tə nə yi wodirən dān yàá pén ka yuu wa, tə nə ziən, tə pa, lià tə nə vari ka nə. Ku nətu dān yàá pa, Yu fwa zəni ka tia təntə yuu wa. ⁸ Yá ku kára tə dān nə yi casuran də gakukwīnan nə ka nan, ka ba funə mama jə. Yá ku bá díán, sə Yu ma vi ka, v dugu. Yá ku yígúré wa, ka yi ba wá di mən ka nə, ka dó ka cùgù.

(Ebərə-ba 10.23-24, 32-36)

⁹ Nubisoni-ba, nə nə swìn ku nətu, nə yèó zəni də, á mù con, ku ba tútùná jə. Á mù yi lià tə, á nə wulə cwəŋə nəzəŋu yuu wa. Ku mù cwəŋə tə nə wá

pa, Yu jon aba á cuna wa. ¹⁰ Yu ya liù tē, v nē yi cígá tíú. U wàrì ku tē, á nē fwa tē yoo v swèé. U wàrì á sonu tē, á nē biri wá tē yoo v swèé. Á tun, á pa lià tē nē, ba nē yi *Kərisə nē ti, á ma biri ku sonu tēntē, máná don wa. Yá á tē wulə, á fwa ku tutuŋi tēntē síún nē. ¹¹ Nē swə də nē waa mama, sē á liù mama bíbari v tutuŋi tē wa, v ja va, v yí ku yígúré. Ku nētu wá pa ku tē mama, á nē jə ku yala, wàní ku jə ku pa aba. ¹² Nē ba swə, sē á ya lià tē, á yira nē yin. Á yana ndə lià tē nē, ba nē kəni ba waa Yu nē wuuu, ba ga jə pínú, ba ma dànì máná tē, ba nē wá na wiən tē, Yu nē kàn tē nii, sē v pa ba.

Yu nikanı tē, v nē pın Abərahame nē yoo

¹³ Máná tē, Yu nē kàn v nikanı tē, v pa *Abərahame nē, ku yi v dùè, v ma kàn ku nii tēntē. Liù yà təló, v nē dwə v mù Yu, sē v ti ku tíú yiri v ma dù. Yu dán yi v tətə, v ma dù ka dūrè tē. ¹⁴ U swìn, v wó:

«Cígá mama, à wá fwa à pubwanu tē n yuu wa, à ga wá pa n dwíí pùlì zənzən.»

¹⁵ Abərahame yi v zùrì v yira, v ma diàn ku nikanı tēntē. Ku kwa nē, ku tē Yu nē kàn ku nikanı, v pa wá, twi ku jì. ¹⁶ Ləzoni nē pià ba dù dūrè, ba yàá pià liù tē, v nē dwə ba, ba ma dù. Ku mù dán nē yàá biri də, ba sugu tē ya cígá, yá ba ga kùè wàrì yoo don, ba pií ba swìn ku yuu wa. ¹⁷ Mə ku yin nētu də Abərahame. Abərahame dwíí tē yà mē, sē ba na zəni wiən tē, Yu nē kàn tē nikanı, v pa ba. Yu yà pià, sē v biri ba də cígá mama, v bá lwànı nii ku nikanı tē yuu wa, abada. Ku mù nē pın, v ma dù v súrí nikanı tē nē.

¹⁸ Nikanı də dūrè yi wiən bələ, tē nē wàrì tē lwànı. Yu wàrì kunkun v kuni, v kəni v nikanı tē, də v dūrè tē wa, abada. Yá ku yoo tēntē daŋa nē jìàn. Nē mù dán yi lià tē, nē nē yá tē mama, nē ga vwə nē tiàn Yu yira, sē nē ga wàní, nē ja yala tē, Yu nē tún v pa nēba. ¹⁹ Yala tēntē, nē nē jə, nē mu tē yiri, yi ndə tiú ŋunan nē, tē nē pın, ku ziga diàn. Yá liù tē, nē nē ken nē

yala tə v nə, ku yi Zwezi. U mù nə zua Yu *sàń tə wa, v twá Yu *dìè tə mimii nii gànù tə wa, v zu v yí Yu dəyaa tə wa, Yu nə wulə lá. ²⁰ Mə lá nə, Zwezi dí nə yáá, v tàà nə yırı, v zu. U jigə Yu *jonwana yun tián nəkwia, ndə Mələkisedekə nə. U wá yà nətu, wuuu, mánjá də mánjá, ku nə bá zwè.

7

Mələkisedekə yi pìú, v ga yi jonwanu də

¹ Ku mù Mələkisedekə təntə, nə nə dí yáá, nə swìn v yoo, yi tiv tə, ba nə bonə “Salemə”, pìú. U ga yi Yu tə, v nə wulə tə me yuu wa, *jonwanu də. *Abərahəmə nə vəli v ta pègá duən, v dó, v pìi v biàn, Mələkisedekə nan v va v jəri wá, v ga lòrì Yu, sə v fwa zəni Abərahəmə yıra. ² Abərahəmə pın wiən tə mama, v nə ta pègá tə v dó v pè fugə nii nyiən Mələkisedekə nə. Ba nə gwin Mələkisedekə yırı tə dən, təntən nə, ku yi “cígá pìú.” Bələ nii nə, v yi “Salemə pìú”, ku də dən nə yi “bıcan siə pìú.” ³ Lìu mama yəri Mələkisedekə nuu də v nyina. Ba yəri v nıbara dəkuu. Lìu mama yəri v lırı mánjá, nə à yèé v tian mánjá. U nyın də Yu-Biu tə, v ga yi jonwanu, wuuu, ku mánjá nə ba zwè.

⁴ Á nəgə, Mələkisedekə nii nə dù nətu. Nə nıbəe Abərahəmə də tətə pın wá ku tə, v nə ta v dó, tə fugə nii nyiən. ⁵ Yu *nii tə, v nə pın *Moyizə nə, pın cwəgə *Levi dwíi jonwana tə nə, ku wú: Ba me, sə ba bwe ku tə mama, *Yızərayelə lià tə nə nı, fugə nii nyiən, bwiə. Ba me, sə ba bwe ku bwiə Yızərayelə lià tə con, ba də ga yi ba nubia, Abərahəmə dwíi tə wa.

⁶ Mələkisedekə mù tà Levi dwíi tə wa liù. Yá də ku me, wiən tə mama, Abərahəmə nə ta v dó, Mələkisedekə nı tə fugə nii nyiən. Mələkisedekə ga tə yi liù tə, v nə lòrì Yu, sə v fwa zəni Abərahəmə yıra, v nə yi liù tə, v nə nı Yu nikanan tə. ⁷ Ku bá tótòná jə, ku yi ləzwənfəru nə yáá lòrì Yu, sə v fwa zəni, v pa ləzwənbə nə. ⁸ Levi dwíi jonwana tə nə jonə Yızərayelə lià

wiən fugə nii nyiən. Ba də yi ləzoni, ba nə ti. Meləkisedekə mù jon
Abərahāmə wiən fugə nii nyiən, yá v mù Meləkisedekə tə wulə mu wa, ndə
Yu sagi tə nə swìn ku yoo nətu. ⁹ Síún nə, ku yi Levi nìán tə nə jonə
Yizərayelə là tə wiən fugə nii nyiən. Ku yi nətu, nə ga wàá nə swìn də,
Levi də tətə twá Abərahāmə dwani nə, v pa v fugə nii nyiən Meləkisedekə
nə. ¹⁰ Nə yèé, Abərahāmə də Meləkisedekə nə jəri duən, mánjá tə wa, də ba
tə wà Levi luri. Yá Levi dān yà wulə v nubee dwíí tə wa, ku nə biàn.

Zwezi-Kərisə yɪ Yu jonwanu ndə Mələkisedəkə nə

(Ebərə-ba 9.6-12, 10.10-14, 19.22)

¹¹ *Yüzərayelə lià tə Yu *nii tə, v nə pun *Moyizə nə, sagi tə wa, ku biri də, Yu *jonwana tə me, sə ba nan *Levi dwíi tə wa, sə ba ya Yu jonwana ndə *Aron nə. Yá ba dàń wà ku tutuŋi tə wàńi ba tun, ba pa ku nii sú. Ku mù nə pun, ku me, sə Yu jonwanu nan, v nə yi ndə Meləkisedəkə nə. ¹² Yá də Yu nə tún jonwana yíri don, ba nə tà jonwana ndə Levi nə, ku yi káló, sə Yu nii tə də, v nə pun *Moyizə nə, lwàń. ¹³ Sùràn tə tə yi nə *Yuu-Tiu yoo nə, tə swìn. U yi liù tə, v nə nan dwíi don wa. Ku mù dwíi tə wa, liù təlál lá nə, v nə tun jonwana tutuŋi. ¹⁴ Nə yèé pwənə pwənə də, nə Yuu-Tiu Zwezi yi ba liri Zwida dwíi tə wa. Yá máná tə, Moyizə nə swìn jonwana tə yoo, v wà ku dwíi tə yoo swìn. ¹⁵ Á nəŋə won tə nə pun, yìèn tə dèn kwen, tə yi nəpon nəpon. Jonwanu don twi, v nə nyin də Meləkisedəkə. ¹⁶ Yu wà v nii tə, v nə pun Moyizə nə, twá, v ma tún Zwezi, sə v ya Yu jonwanu. U yi v jigə Yu jonwanu, v nə jə diàn, sə v ya mu wa, ku nə bá zwè abada, tə yuri. ¹⁷ Yu sagi tə swìn ku yoo tə, ku wó:

«N yi Yu jonwanv wuuu, kv máná nà bá zwè, ndə Meləkisedekə nə.»

¹⁸ Ku yi cígá, dí yáá nɛ cwəŋə tə, Yu nɛ tún, yà ba diàn jə, ku ga bá là nɛ saŋa. Ku m̀è nɛ pɪn, Yu dugv ka m̀è fuən fuən cwəŋə tɛntə. ¹⁹ Yu nii tə, v nɛ pɪn Moyizə nɛ, yà wàrì ləzoni ku pɪn, ba jì là tə, ba yoo mama nɛ ziən

Yu yáá con. Yá síún nə, won wulə, ku nə dwə v nii təntə. U nii təntə yi yala tə, nə nə twá tə nə, sə nə boli Yu yira.

²⁰ Ku tə nə súrí lá, máná tə, Yu nə tún v jonwanu Zwezi-**Kərisə* tə, v dí yáá, v dù, v ma tún wá. ²¹ Yá Levi dwíí jonwana tə mù yi ba yáá tún, ba ga ba dūrè dwì. Yá Yu dùè də Zwezi mù, v swìn, v wú: «À dùè də, n wá yà à jonwanu wuuu, máná də máná, ku nə ba zwè. À mù Yuu-Tiu bá lwàn ku yoo tə.» ²² Ku mù nə pín, nə mɛ, sə nə lwarì də, **nimaru* tə, nə nə jə də Zwezi, zəni dwə nimardwan tə. ²³ Ku tə nə súrí lá, Levi dwíí jonwana tə yun dání zənzən, ba nə yáá tì, ba ga lwàní duən yuu nə tə yiri. ²⁴ Yá Zwezi mù tà nətv. U mù wulə mu wa wuuu, liù ga təlɛ, v nə wá lwàn v yuu nə, v ya Yu jonwanu. ²⁵ Ku mù nə pín, v jə diàn máná mama, sə v jon lià tə ba cuna wa, ba nə twá də wá, ba bà Yu con. U cígá nə wulə mu wa wuuu tə pín, v lòrì Yu máná mama, v pín ba.

²⁶ Zwezi yi Yu nə tì, v ba cuna jə, v ba durən jə. U pwè v tiàn də lià tə nə fwa cuna. Yá Yu dàń zín wá, v jèń wiən tə mama yuu Yu sàń nə. Ku mù nə pín, Zwezi nə yi Yu jonwana yun tiàn nəkwia tə, v nə mɛ də nəba. ²⁷ U tà liù tə, v nə mɛ, sə v fwa **jonji* dun mama. U tà liù tə, v nə wá dí yáá, v fwa jonji v tətə cuna yiri. Ku kwa nə, sə v dàń fwa lià tə duən də cuna yiri, ndə Yu jonwana yun tiàn nəkwina tə duən tə nə. Zwezi mù yi v tətə nə, v ma fwa jonji**f1**, naa nədv cici, nə cuna yiri. Yá ku jonji təntə mɛ nətv. ²⁸ Yu nii tə, v nə pín Moyizə nə, yáá pín cwəŋə, sə ba tún jonwana yun tiàn nəkwina, ba nə yi ləzoni, ba nə bwànà yìèn duən wa. Ku mù kwa nə, Yu dùè dūrè, ka nə jon v nii tə, v nə pín Moyizə nə, yuu nə. U twá dūrè təntə nə, v ma tún v biú tə, sə v ya Yu jonwana yun tiàn nəkwia, v yoo mama nə ziən v mù Yu yáá con, máná mama wuuu, ku nə ba zwè.

Zwezi yi nə Yu jonwana yun tián nəkwia

(Ebərə-ba 9.6-12, 12.24)

¹ Nə sugu tə wa, á nəṇə yoo tə, ku nə dé lá. Nə cígá jə Yu *jonwana yun tián nəkwia təntə, v jəə Yu *sàń nə, Yu tə, v nə jə diàn jizən*f1* vən nə.
² U jəə v tuṇa v tutuṇi tə Yu dəyaa tə wa. Ku m̀wə́lɪ́ təntə nə yi Yu sàń cígá cígá. Ku tà Yu *wulu gansili*f1* tə, ləzoni nə fwa də ba jìàn. Ku ya Yu tətə nə fwa ku. ³ Yu jonwana yun tián nəkwia mama yi ba tún, sə v fwa zìlɛ́ wiən, v pa Yu nə, sə v gu vəná, v ma fwa *joṇə, v pa wá. Zwezi də me, sə v ja won, v nə wá pa Yu nə. ⁴ Zwezi yà nə wulə luu wa, v yà bá ya Yu jonwanu də tətə. Yu jonwana duən wulə, ba nə pɪn zìlɛ́ wiən Yu nə, ndə Yu *nii tə, v nə pɪn *Moyizə, nə pɪn cwəṇə nətu. ⁵ Ba m̀wə́lɪ́ Yu jonwana təntə tuṇa Yu wulu gansili. Yá Yu wulu gansili təntə yi, ku tə nə wulə Yu sàń nə, nyunyiga. Ku yi Yu wulu gansili tə cígá cígá, ka nə wulə Yu sàń nə, yuywara. Máná tə, Moyizə tə nə wà Yu wulu gansili tə fwa, Yu pɪn wá nii, v wú: «Ywàń, n wá fwa ku mama, ndə ku nyunyiga tə nə, à nə bɪrɪ mú paan*f1* tə yuu wa.» ⁶ Zwezi m̀wə́lɪ́ tutuṇi tə, Yu nə pɪn wá, dwə jonwana tə mama tutuṇi tə zənzən. Mə nətu nə Yu nikanɪ tə də, v nə kàn də wá, dwə dí yáá nikanɪ tə, v nə kàn də nəba, nimardwan tə wa. Ku m̀wə́lɪ́ nə pɪn, v dān wulə Yu də ləzoni pwérɛ́ wa, v kəni ba *nimaru, ku nə dwə dí yáá nimaru tə.

⁷ Təntən nimaru tə yà nə ba yìèn jə, tə nə mùrɪ́ ku wa, ku yà ba dèń jə, sə ba lwàń ku yuu nə də bələ nii nimaru. ⁸ Nə nɪ də, təntən nimaru təntə yuu wa, Yuu-Tiu caga v là tə nii nə, v wú:

«Á nəṇə, máná biàn, à nə wá fwa nimaru nədun də *Yızərayelə là tə, də Zwida dwíí là tə. ⁹ Ku nimaru tə bá ya ndə dí yáá nimaru tə nə, à nə fwa də ba nɪbara-ba. Ku nimaru təntə, à nə dí yáá, à fwa də ba, à jɪn ba jɪn nə, ku dun tə nə, à van à ja nan

*Ezwipətə wa.»

Yuu-Tiu tə pìi v swìn, v wú:

«Ba wà à nìmaru tə nii nə twá. Ku mù nə pìn, à də ma dugu ba tia.»

¹⁰ Yuu-Tiu kùb sùrí lá nə, v wú:

«Á nənə nìmaru tə, à nə wá fwa də Yüzərayelə lià tə, máná, ku tə nə

bìàn, wa. À wá tún à conì tə ba pubuŋa wa, à ga wá pa, ba

ja tə ba waa con. À wá yà ba Yu, ba də wá yà à mù lià. ¹¹ Lìu

kùb bá ya lá, v nə wá zàn, v kàrì v tiv liù don, nə à yèé v

nubiu, v wú: “Bàá yəbə n lwarì Yuu-Tiu!” Ba mama tə

míámíán wá yəni nə, ku nə zìgì bisumaa, ku ja va nəkwia.

¹² À ga wá kwen ba cuna tə à lì à mù də ba pwéré wa. Yá à

kùb ba pìi à lîi tə yoo.»

¹³ Də Yu nə swìn nìmardun tə yoo, sə nə yəni də, təntən nyiən tə mù dān jìgə wodwan. Yá won tə nə yì wodwan, ku nə kwìn, ku pìà ku buri də, ku won tə kùb bá dān, ku ma jén lá nə.

9

Təntən nìmaru jonì tə yoo

¹ Təntən *nìmaru tə yà jə Yu wulu bwálí tia yuu, Yu yà nə lì, v kwen, v tún, ba jùnì wá ku wa. Ku yà jə ku conì, ba nə tún ba twá tə nə, ba ma fwa yijunì təntə. ² Ku yì cígá, ba yà fwa Yu *wulu gansili, ku nə jə dəbia bələ. Ba bonə ku dəbiu don kwa con diè tə, ku nə yì Yu nyiən. Ku diè təntə wa nə, ba yà tún canzulu, ku pına barpe, də dipen tə, ba nə tún ba pa Yu nə, də tabulu. ³ Gansili tə bələ nii dəbiu tə mimii jə gànè don. Ba bonə ku bələ nii dəbiu təntə, də dəyaa dəbiu tə, ku nə yì Yu cici nyiən.

⁴ Ba fwa síán *jonì kúrí, ba tún ku bwálí tə wa. Mə lá nə, ba sùrí turalì tə. Yá mə bwálí təntə wa nə, nìmaru daka tə, ku nə pəri də síán, yà wulə. Síán

zuŋa yà wulə ku daka tə wa, də ku wa wodiū don, ba nə ma boŋə
 “manə*f1*.” *Aron daduu tə, ku nə pén vuran, də yà wulə ku daka tə wa.
 Kapanpipe bələ tə, ba nə púpúní nimarv sùràn tə, tə yuu wa tə, də yà wulə
 ku wa. ⁵ Daka tə yuu wa, ba fwa wiən bələ, tə nə yi ndə *malike nə, ba kə
 lá. Tə jə dun zənzən, tə ga biri də, Yu wulə ku bwálí tə wa. Tə vànà tə
 ywárí púó bwálí tə nə, ba nə kəni jana tə, sə tə sin cuna tə. Máná təlú síún
 nə, sə à gwin tə yìèn təntə mama dèń, à biri aba. ⁶ Yu wulu gansili tə pwè
 bwálá bələ. Diun mama, Yu *joŋwana tə zwɪ ku kwa con diè tə wa, ba fwa
 ba tutuŋi tə. ⁷ Yá ku dəyaa tə mù yi, Yu joŋwana yun tián nəkwia tə cici nə
 wàá lá nə, v zwɪ bini wa, naa nədu. Ku bwálí tə wa, v me, sə v ja vani tə, v
 nə ma fwa joŋi tə, jana, v ja zu lá, v pa Yu nə, v tətə cuna yiri, də cuna tə
 yiri, *Yizərayelə lià tə nə tun də ba yəri. ⁸ Á nəŋə ku tə, Yu-*Siŋu tə nə pià,
 sə ku twá ku yoo tə nə, ku biri nəba. Ku pià ku biri nəba də, máná tə
 mama Yu wulu gansili tə kwa con diè, tə nə wá yà lá, Yu dəyaa mimii tə
 bá súrí, sə lià zu. ⁹ Ku yoo tə nyinyiga yi, ku biri nəba yìèn, tə nə biàn síún.
 Ku yi ku biri nəba də, wiən tə, ba nə pin Yu nə, də jwəŋə tə, ba nə fwa, ba
 pin wá, wàri yokukwɪnan tə tə li ləzoni tə pubuŋi wa, ba nə fwa. ¹⁰ Tə coŋi
 təntə yi tə wulə ləzoni yira yiri, ba wodiū yuu yiri, də ku tə nə nywɪn yuu
 yiri, də naswɪa yirə yirə yiri. Tə mù coŋi təntə yà tún, tə yoo yà dó lá, ku
 ja va máná tə, Yu nə lwàn wiən tə.

Zwezi-Kərisə joŋi tə yoo

(Ebərə-ba 12.24)

¹¹ Zwezi-*Kərisə yi v twi ndə Yu *joŋwana yun tián nəkwia nə, sə Yu twá
 də wá, v pa nəba wozəŋə tə, tə nə manwarɪ tə wulə. U nan Yu *wulu
 gansili tə wa. Ku gansili təntə tà ləzoni nə fwa də ba jìàn. Ku pià ku biri
 də, gansili təntə təlú tia yuu yəbə. Ku gansili təntə ziən, ku doni tia yuu
 nyiən tə. ¹² Zwezi-Kərisə yi naa nədu cici nə, v zua Yu wulu gansili tə

dəyaa tə wa. Ku tà butulan, də nabii jana nə, v ja zu ku bwálí tə wa. Ku yi v tətə jana nə, v ja zu, sə v ma yè nəba v jon, sə nə tɪnɪ nə tiàn, mánjá tə, ku nə ba zwè. ¹³ Fuən nə, ba yàá gu butulan də nabıran, ba lɪ tə jana tə, ba mí lià tə nə cùgù tə yuu wa. Ba yàá gu naciun, ba suru, ba pè ku tunan tə, ba lwá lià tə yuu wa, ba nə fwa cuna. Ba nə fwa ku nətu tə, ba zwè, ba lià tə dàń ya Yu nə ti, ba cuna də sin, tə nan ba yıra*fɪ*. ¹⁴ Də ku nətu tə nə yi cígá, sə nə lwarɪ də, Zwezi-Kərisə jana tə dwə tə vána tə jana tə. Kərisə tə, v nə wà cuna tun, v twá Yu-*Sɪɲu tə diàn, tə nə ba zwè tə nə, v pa v tiàn Yu nə, ndə jonɪ vanɪ nə. U jana tə dàń wá sin yokukwınan tə nə pubuɲi wa, tə lɪ, sə nə kùb dàń ká fwa tutunkukwınan, tə nə wá ja nəba, tə va tian wa. Ku mù dàń nə wá pa, nə fwa Yu tə, v nə wulə mu wa, tutuɲi tə.

Jana tə yi tə biri Yu nimaru tə

¹⁵ Zwezi-*Kərisə yi liù tə, v kəni *nimardun Yu də lià pwéré wa. Zwezi tɪga, sə v jon lià tə, ba nə fwa cuna nimardwan tə mánjá wa. Yá lià tə, Yu nə kúrí, dàń wá na wozəɲə tə, v nə kàn nii, sə v pa ba. Tə wozəɲə təntə wulə mánjá mama wuuu, tə ga ba cùgà.

¹⁶ Liù wàá sagɪ v púpúní, ku nə biri nətu tə, ba nə mɛ, sə ba tarɪ v juɲə, də v nə tɪga. Ku dàń nə yi v tian kwa nə, ba mɛ, sə ba swìn v wiən tə taru yoo. ¹⁷ Ku yi cígá, tian kwa, wotarɪ sagɪ jə funə, də liù tə, v nə púpúní ku sagɪ tə, nə tɪga. Liù tə, v nə púpúní ku, nə wà ti, ku sagɪ tə ba funə jə. ¹⁸ Ku mù nə pɪn, Yu wà təntən nimaru tə tətə tún, də jana wà lwé. ¹⁹ Ku yi cígá, *Moyizə dí yáá v kàrɪ Yu *nii tə mama, ndə ku nə púpúní Yu nii sagɪ tə wa nətu, *Yızərayelə lià tə mama yáá con. Ku kwa nə, v ti nabii jana, də butulan jana, də níá, v kə duən nə. U kén tiú don vuran, ba nə boɲə yizopə, də piə kuran tə nə yi ndə gunən nəstian nə, v kə jana tə wa. U dàń lɪ tə, v mí v kə Yu nii sagɪ tə, də lià tə yuu wa. ²⁰ Mánjá tə nə, v nə wulə v mí tə, v kəni ba nə, v swìn ba con, v wó: «Ku tə yi jana tə, Yu nə ma kəni v nimaru

tə v m̀ də á m̀ pwéré wa, sə á zílí kú nimarv tə nii.» ²¹ Kú kwa nə, v yáá mí tə jana tə nətv, Yu *wulu gansili tə yuu wa, də tutunzila tə mama yuu wa, ba nə yáá ma fwa Yu tutunji tə. ²² Kú nə yí də Yu nii sagi tə m̀, tutunzila tə zuní mama, durən sɪn tə nan də jana təntə. Yá jana dān nə wà lwé, Yu bá sè, v kwən cuna tə, v lí nə m̀ də wá pwéré wa.

Zwezi-Kərisə vəli Yu sàń, nə m̀ yurı

²³ Wiən tə, ba nə ma fwa Yu tutunji tə dí yáá nə, yà yí Yu sàń wiən tə nyunyıga. Tə wiən təntə yà mə, sə ba sɪn tə jana wa. Yá Yu tutunzila, tə nə wulə v sàń nə, də mə, sə ba sɪn tə jana wa. Kú m̀ *jonji təntə mə, sə kú doni. Kú m̀ nə yí Zwezi jana tə. ²⁴ Zwezi-*Kərisə wà Yu *wulu gansili tə, ləzoni nə fwa də ba jìàn, wa zwı. Kú gansili təntə yí Yu sàń tə nyunyıga. Yá Zwezi-Kərisə m̀ dān zua Yu sàń təntə wa. U wulə kú wa síún nə, v lòrì Yu v pın nəba, Yu yáá con. ²⁵ U wà lá zwı, sə v fwa jonji nəe kapuvu, ndə Yu *jonwana yun tiàn nəkwia tə nə. Ba m̀ nə yáá zu Yu wulu gansili tə dəyaa tə wa buní mama, də wiən duən jana. Zwezi-Kərisə m̀ yí v zua lá də v tətə jana. ²⁶ Kú yà nə wà nətv yın, v yà wá d́ càn nəe kapuvu, kú nə zıgı luv dèń lanv máná, kú ja vəli wuuu. Cígá, v twi, v burı v tiàn naa nədv, sə v ma zwè fuən máná tə. U ti v tiàn, v ma fwa jonji, v ga twá v jonji tə nə, v ma cùgè cuna diàn. ²⁷ Liù mama yí naa nədv cici nə, v mə, sə v ti. Kú kwa nə, kú tíú vələ Yu yáá con, sə Yu bürì v bura. ²⁸ Mə nətv nə, kú pa Zwezi-Kərisə nə. U ti v tiàn, v ma fwa jonji naa nədv cici. U fwa kú, sə v ma wàní v lí lià zənzən ba cuna wa. U tə wá pıí v burı v tiàn, nəe bələ nii nə. Yá kú dān nə kùb tə, sə v lí lià ba cuna wa, kú yí, sə v jon lià tə nə dānı wá.

10

Zwezi-Kərisə twi, sə v fwa kú tə, Yu nə pià

(Ebara-ba 9.7-15, 23-28)

¹ Yu *nii tə, v nə pun *Moyizə nə, yi ndə wozəŋə nə, tə nə biàn, nyunyiga nə. Yá ku dàń nə tà tə cígá cígá tə, nə nə wá na tə nə ku biri nəba. Yu nii yoo təntə pià, sə ba fwa *jwəŋə yiri nədu biri mama. Ku mù nə pun, Yu nii yoo təntə wàrì lià tə, ba nə boli Yu yira, ku pun ba yanì lià tə, ba yoo mama nə ziən v yáá con, abada. ² Ku mù jwəŋə təntə yà nə jə diàn, sə tə sun ba lià təntə cuna naa nədu, ba yà kùb bá pií, ba bún ba cuna tə yoo. Yá ba yà kùb bá pií ba fwa jonì, abada. ³ Yá ku dàń twá ku mù jwəŋə təntə nə, ba ma líi ba cuna tə yoo biri mama. ⁴ Ku nətu tə fwa, nabıran də butulan jana nə wàrì ləzoni cuna tə lı abada tə yırı. ⁵ Ku mù nə pun, mánjá tə, Zwezi-*Kərisə nə biàn luu wa, v swìn Yu con, v wú:

«N ba jonì, nə à yèé zílə wiən pià, yá n fwa yira, n pa nə. ⁶ Vàná tə, ba nə gua, ba sùrí jwəŋə kúrí tə yuu, də jwəŋə tə, ba nə fwa cuna yırı, ba n pùé poli. ⁷ Ku mù yırı, à dàń swìn n con, à wú: Nèń à nə, à twi, sə à fwa ku tə, n mù Yu nə pià. Ku mù yoo təntə yi ku púpúní n sagı tə wa à mù yırı.»

⁸ Zwezi-Kərisə dí yáá, v swìn Yu con, v wú:

«N ba jwəŋə də zílə wiən jələ. N ba vàná tə, ba nə gua, ba sùrí jonì kúrí yuu, də jwəŋə tə, ba nə fwa cuna yırı, jələ. Tə ba n pùé poli.»

Yá Yu nii tə, v nə pun Moyizə nə, biri də, tə jwəŋə təntə mama me, sə tə fwa. ⁹ Zwezi-Kərisə kùb pií v swìn, v wú: «Nèń à nə, à twi, sə à fwa ku tə, n nə pià.» Ku nətu dàń pià ku biri də, Zwezi-Kərisə mù ken fuən jwəŋə tə vàn nə. U lwàn tə də, v mù tətə jonì tə. ¹⁰ U fwa ku tə Yu nə pià. U tì v tətə ləzwəndə tə, v ma fwa jonì, v pa nəba naa nədu cıı, ku mù dàń nə pun, nə sun nə tiàn, nə lı nə cuna wa.

¹¹ Yu jonwanu mama mù yi diun mama, v zıga yu nə, v fwa jwəŋə mánjá mama, Yu yáá con. U yáá fwa jwəŋə yiri nədu, də v bwé, yá tə jwəŋə tə

wàrì cuna tɛ lɪ abada. ¹² Zwezi-Kərisə m̀ fwa jɔŋi nədu cɪcɪ, cuna yɪrɪ, ku nə dé lá, mánǵá mama wuuu. Yá ku kwa nə, v yɪ liù tɛ, v dǎn nə jèé Yu jɪzən*f1* vǎn nə. ¹³ Síón nə, v dǎn yɪ v dǎnì, sɛ Yu kɛ v duŋa tɛ v nɛɛ dǎn.

¹⁴ Zwezi-Kərisə twá jɔŋi nədu nə, v pa là tɛ, v nə sɪn ba cuna v lɪ, yoo mama dǎn zɪən mánǵá mama, wuuu.

¹⁵ Yu-*Sɪŋu tɛ də bɪrɪ ku nətu tɛ nəba. Ku m̀ nə pɪn, ku dí yáá, ku swɪn, ku wú:

¹⁶ «*Yuu-Tiu swɪn, v wú: “Á nəŋə *nimaru tɛ, à nə wá fwa də ba, ku dɪan tɛntə kwa nə. À wá tún à coŋi tɛ ba pubuŋa wa, mánǵá, ku tɛ nə biàn wa. À ga wá pa, ba ja tɛ ba waa con.” »

¹⁷ U tɛ swɪn ku kwa nə, v súrí lá, v wú:

«À kúbə ba pǐi à líi ba cuna tɛ, də ba yokukwɪnan tɛ, ba nə tun, tɛ yoo.»

¹⁸ Yu nə kwɛn cuna v lɪ, ku kúbə wà mɛ, sɛ ba fwa zílá wɪən, ba ma lɪ tɛ cuna tɛntə.

Nə dǎnà ká pǐi nə va nə kwa!

(Efɛzə tián 2.13, 18, 4.14-16, 6.4-20, 12.25-29)

¹⁹ À nubia-ba, Zwezi nə lwá v jana tɛ pɪn, nə yèé cíǵá mama, də nə jə cwəŋə, sɛ nə zu bwálí tɛ, Yu nə wulə, yá fən ga tǎlǎ. ²⁰ Zwezi súrí cwəŋə nədu, v pa nəba. U cɪru mimii nii gǎnù tɛ, ku nə pwè nə m̀ də Yu duən nə. Ku cwəŋə tɛntə pɪn mu là nə. Mimii nii gǎnù tɛ nə cɪru tɛ yɪ, ku bɪrɪ Zwezi tɛtə ləzwəndɔ tɛ, ba nə paa dagarv tɛ yuu wa. ²¹ Yá nə dǎn jə Yu jɔŋwana yun tián nəkwɪa, ba nə tún, sɛ v ya Yu diè tɛ yuu wa. ²² Ku m̀ tɛ yɪrɪ, nə dǎn fǎrá nə boli v yɪra də bɪcan nədu. Nə kənə nə waa mama míámíán Yu nə wuuu. Nə pian, Zwezi jana tɛ sɪn nə pubunkukwɪnan tɛ, tɛ lɪ, sɛ nə ga swe nə yɪra də níá tɛ, nə ba durən jə. ²³ Yu fwa nikani. Yu m̀ yáá fwa mánǵá mama ku tɛ, v nə swɪn də, v wá fwa. Ku m̀ nə pɪn, nə kúbə dǎnà ká pa nə jǎn gwàrì, nə swɪán ku tɛ, nə nə jə ku yala tɛ yoo. ²⁴ Nə

ywàṅǎ duən yuu. Nə daṅa duən jìàn, sə nə ma wàní nə sóní duən, nə ga fwa ku tə nə zìən. ²⁵ Nə dànà ká dəri, nə yá nə Kərisə lià púlí tə nə, ndə ku nə yí lià duən yofwamiun nə, ba nə yàá kúbə ba ba púlí tə wa twi. Nə daṅa duən jìàn. Nə fwa nətu wuuu, nə sùrí lá, nə nə yèé də, Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə túrí dun tə bwéle yiri.

²⁶ Nə yèé cígá tə, nə ga sè ka də. Ku kwa nə, nə nə sını, nə fwa cuna, nə dān me, sə nə yəni də, jonǐ tǎlé, ku nə wá lı tə cuna tə nə yuu wa. ²⁷ Də nə nə fwa ku yoo tə, yoo tə, ku dān nə ga, ku mù nə yí, sə nə dān yoo tə, nə wá bà də nə vivaga. Ku mù nə yí Yu bura tə, də mən, tə yoo nə cà, tə nə wá dé Yu duṅa tə. ²⁸ Á yèé də, liù nə cùgù Yu *nii tə, v nə pın *Moyizə nə, ku me, sə lià tə nə nı wá, yí bələ, nə à yèé batwa, ba swìn də, v cígá cùgù ku. Ku kwa nə, ba dān wáá v mù liù tǎntə ba gwı, ba ga ba v yinəgə dəri. ²⁹ Mə ku yí nətu, ku pa liù tə nə, v nə cùgù Yu nii tə, v nə pın Moyizə nə. Yá liù tə, v nə yalı Yu-Biu tə, ku dān wá yà nətə, ku pa v mù nə? Ku tíú tǎntə zını *nimaru jana tə, tə nə sını wá, tə lı v cuna tə wa. Ku tíú twin Yu-*Sınu tə, ku nə pın, nə lwarı Yu pubwanu tə. Ku me, sə ku tíú na càn, v doni. ³⁰ Nə yèé Yu zəni, v nə swìn, v wú: «Á yágá, sə à mù nə fwìn à luṅa lià tə nə vıga tə yuu wa. À wá ḡwín ku tə nə me də ba liù mama, à pa wá.» Ku tə nə sùrí lá nə, ku tə púpúnı Yu sagı tə wa, ku wú: «À mù Yuu-Tiu wá bürı à lià tə bura.» ³¹ Ku yí càn nəfaru, ku pa liù tə nə, Yu tə, v nə wulə mu wa, nə wá ja, v kə v jìàn wa!

³² Á lie á tiàn, ku tə nə tun, ku le mǎṅá tə wa, á yía nə twi tə porı Yu cwəṅə tə wa. Ku mǎṅá tə wa, á dí càn zənzən, yá á ga zıgı diàn, á dé diàn də yaṅwıa. ³³ Dun don nə, á yí ba yàá twin, ba pa, á dé càn lià tə me yáá con. Nə à yèé, á yàá kə á nii lià tə kwa, ba nə fwa tə yìèn tə ba yıra. ³⁴ Á cígá sè, á dé càn, də lià tə nə wulə bǎn diè wa. Á sè, sə ba jon á jıjə wiən, də pupwən, á nə yèé də, á jə jıjə wozəṅə tə nə dwə nətu, tə nə wulə wuuu, tə bá zwè, yiri. ³⁵ Ku mù tə yiri, á dànà ká pa, fən ja aba yoo wa. Ku mù nə

wá pa, á na ḡwírán, tə nə dáá. ³⁶ Á yɪ lià tə, á nə me, sə á ja pínú wuuu, á dànà ka pìí á kə kwa, á ma fwa ku tə, Yu nə pìà. Á nə fwa ku nətu tə, á wá na ku tə, Yu nə kàn nii, sə v pa aba. ³⁷ Ku púpóní Yu sagɪ tə wa, ku wú:

«Ku ga máná mancɪn, sə liù tə, v nə biàn tə, bà. U wá bà síún síún. ³⁸ Liù tə, v nə ken v waa à nə, v yɪ cígá tíú à yáá con. Ku tíú ga wá yà mu wa, ku nə ba zwè, Yu con. Yá ku tíú dàn nə pìí v kə v kwa, à pùó kúù bá ya ywání də wá.»

³⁹ Nə mù təlɛ də lià tə, ba nə pìí ba kəni ba kwa, sə ba jén. Nə mù yɪ lià tə, nə nə kəni nə waa Yu nə wuuu, sə v jon nəba nə cuna wa.

11

Nə kənə nə waa Yu nə wuuu, ndə nə nɪbara-ba tə nə

(Zwan 8.56, 1 Piyerə 1.8)

¹ Də liù nə kəni v waa Yu nə wuuu, ku dən nə yɪ bè? Ku dən nə yɪ, v dí yáá, v yèé də, v jə wiən tə, v nə jə tə yala. Yá ku yɪ, sə v ya liù tə, də v nə yèé də, wiən tə, v nə ba na yii wa, wulə cígá cígá, v ba tə yoo bèé.

² Nə nɪbara-ba tə ken ba waa Yu nə wuuu, ku mù yɪɾ nə, Yu dàn bɪɾi də, v pùó poli ba yuu wa.

³ Nə də kəni nə waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pɪn, nə yèé də, ku yɪ ku twá v sugv tə nə, luv ma fwa. Mə ku twá nətu, nə dàn ma yèé də, ku yɪ, Yu twá wiən tə nə, nə yíá nə ba na, v ma fwa wiən tə, nə yíá nə na.

(Tvtvnan 7.2-7, 20-36)

⁴ Abelə*fɪ* ken v waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pɪn, v ma fwa *joŋi, ku nə ziən, ku doni Kayen joŋi tə. Yu swɪn də, Abelə yɪ cígá tíú v mù Yu yáá con, v nə kəni v waa v nə yɪɾ. Ku mù nə pɪn, Yu ma sè v jon v joŋi wiən tə. Abelə tɪga, yá v nə ken v waa Yu nə tə pɪn, v sugv tə wulə.

⁵ Enokə ken v waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pɪn, Yu ma tì wá tia yuu, v ja

dì v con. Yu pin Enokə wà twá də tian, v ma bà v mù Yu *sàń. Yá ba yà kúù wàrì wá, ba pìí ba nì, Yu nə tì wá, v kə v con tə yiri. Yá mánjá tə, Yu tə nə wà Enokə tì, v ja dì v sàń nə, ba swìn v yoo də, v ya liù tə, v nə poli Yu pùó. ⁶ Ku yi liù tə, v nə ken v waa Yu cici nə wuuu, nə wàá Yu pùó v poli. Liù tə, v nə boli Yu yira, v mɛ, sə v pa cígá də, Yu wulə, Yu ga yi liù tə, v nə pin ɲwírán lià tə nə, ba nə plà wá.

⁷ Nowe ken v waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pin, Yu twá ku nə, v ma biri wá yìèn, tə nə biàn, tə yà nə ba na yíá wa. U tì Yu sugu tə, v ma fwa cígá. U fwa níá yuu bori nəfaru, sə v ma jon v diè lià. Ku yoo təntə, v nə fwa, ku biri də lià*f1* tə duən tə mama fwa cuna. Yá v dàń nə ken v waa Yu nə tə pin, Yu lwarì wá, ndə liù tə nə, v nə yi cígá tíú v mù Yu yáá con.

⁸ *Abərahəmə ken v waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pin, Yu nə kúrí wá, v sè Yu nii tə. U vèli luv don wa, Yu nə kàn nii də, v wá pa wá. Mánjá tə, v yà ma vèli lá, v yà yəri bwálí tə, v nə vèlə. ⁹ Abərahəmə ken v waa Yu nə. Ku mù nə pin, v va v jèń luv tə wa, Yu nə kàn nii də, v wá pa wá. U yin vee ku luv nii təntə wa buna də bina. U mù də v bia bələ tə nə yin gansilə tə wa. Ku mù nə yi *Yızakə də *Zwakəbə. Yu kàn ku mù nikanì təntə Yızakə də Zwakəbə də con, ndə Abərahəmə nə. ¹⁰ Abərahəmə cígá yà dàní, sə tuw tə lwè, sə ku dəkuu də ga ja diàn. Yá Yu dàń nə tún ku tuw tə dəkuu, v mù ga nə lwè ku də.

¹¹ Sara ken v waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pin, Yu pa, v wàní biú v luri. Yá v yà ga yi liù tə, v nə jigə kazuv, v kúù wàrì biú v luri. Sara yà yèé yoo nədu. U yà yèé də, Yu ba v nikanì yuu wa zaŋa. ¹² Ku mù nə pin, mánjá tə wa, Abərahəmə, v nə yi bɛɛ nədu, nə twi v bwàní, v nì dwíí. Ku kwa nə, dwíí təntə púlí ndə kaculace nə lanworu wa. Ba dáá ndə muv nii kasílu də nə. Ba wàrì Abərahəmə bia tə nii ba gəlì.

¹³ Mə lià təntə mama nə kəni ba waa Yu nə wuuu, ba ga ti, də ba tə wà wiən tə nì, Yu nə kàn nii, sə v pa ba. Ba mù yi, ba zigi kwa, ba na wiən

təntə, ba ga fwa pupwən tə yiri. Ba swìn nəpon nəpon də, ba yi vərə, ba nyina tiv ga təlɛ tia ka tə yuu wa. ¹⁴ Llà tə nə swìn ku nətɔ tə, biri nəpon nəpon də, ba pìà ba nyina tiv. ¹⁵ Ba yà kùb ba ku tə, ba nə nan ba yá, tə yoo buɲa. Ku fira yà nə jə ba, ba yà tə wàá cwəŋə ba ni, ba pìí ba vɛli ba sàń təntə wa. ¹⁶ Ku cígá mama yà yi tiv tə nə ziən, ku doni won don mama nə, ba yà pìà. Ku yi bwálí tə nə wulə Yu sàń nə, nə ba pìà. Ku mù nə pɪn, cavira ba Yu jə, sə ba ja wá, ba bon ba nyina Yu. Ku yi cígá, ɔ tətə nə tanɪ tiv, ɔ pa ba.

¹⁷ Abərahāmə ken ɔ waa Yu nə wuuu. Yá Yu dāń yà pìà, sə ɔ ja Abərahāmə dən nə. Yu lòrì wá, sə ɔ tì ɔ biú Yizakə, ɔ ma fwa jonɪ ɔ pa wá. Abərahāmə dāń ma tì ɔ bidua kələn tə, sə ɔ ma fwa jonɪ, ɔ pa Yu nə. Mánjá tə, Abərahāmə fwa ku yoo təntə, də Yu dí yáá, ɔ kàn nii də wá nəe kapupu. ¹⁸ Yu yà swìn Abərahāmə con, ɔ wú: «Ku wá twá Yizakə, n mù Abərahāmə n ma na bia.» ¹⁹ Abərahāmə yà yèé də, Yu jə diàn, sə ɔ zìn tɪga tətə tian wa. Ku mù nə pɪn, Yu ma pìí ɔ pa wá ɔ biú Yizakə, ndə ɔ nə tɪga, ɔ pìí ɔ bwin ɔ nan tian wa.

²⁰ Yizakə ken ɔ waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pɪn, ɔ ma lòrì Yu, sə ɔ fwa zəni, ɔ pa Zwakɔbə də Esav*f1* nə, yìèn tə yiri, tə nə biàn.

²¹ Zwakɔbə ken ɔ waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pɪn, mánjá tə, ɔ tian nə yí, ɔ twin Zwuzɛfə bia tə duən kwa, ɔ lòrì Yu, sə ɔ fwa zəni, ɔ pa ba liù mama nə. Yá ɔ nyí ɔ daduu yuu, ɔ kwá tia, ɔ pa dun Yu nə.

²² Zwuzɛfə*f1* ken ɔ waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pɪn, ɔ tian mánjá nə yí, ɔ swìn *Yizərayelə lià ka nan *Ezwipətə nagwanaa tə wa yoo. ɔ pɪn ba nii, sə ba lwari nətɔ, ba nə mɛ, sə ba fwa də ɔ kurən tə.

²³ *Moyizə nyina-ba ken ba waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pɪn, ba nə liri wá, ba jɪn wá, ba sègè cànì batwa, ba nə ni də biú tə ziən yiri. Yá fən wà ba jɪn, sə ba cùgù nii tə, Ezwipətə pìù*f1* Farawon tə nə tún. ²⁴ Moyizə ken ɔ waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pɪn, ɔ nə twi ɔ jì bɛɛ, ɔ vɪga, sə ba bon wá

“Ezwipətə piú Farawon bùá biú.” ²⁵ U yà wàá ywání, v dó, v ga fwa pupwən cuna wa, ku nə bá dān ku ma zwè. Yá v kúrí v tì, sə v dí càn də Yu lià tə. ²⁶ Ku yi nywarɪ ɲwírán tə, v nə wá na yáá nə v ywàṅá. U ni də, v nə dí cavira *Kərisə yiri, ku jə jujə zənzən. Ku nywarɪ tə dwə wiən tə, tə kwənə nə dáá, v nə wá na Ezwipətə nagwanaa tə wa. ²⁷ Moyizə ken v waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pɪn, v nan Ezwipətə nagwanaa tə wa. Ezwipətə piú tə lɪṅa dān zàn v yuu, yá fən ga ba wá jə. U jin wudɪv zənzən, ndə ku yi v mù na Yu tə, liù don nə wàrì v ni. ²⁸ Moyizə ken v waa Yu nə. Ku mù nə pɪn, v di cànà tə, ba nə boṅə *Pakə, dèń. U pɪn, ba kə vāná jana mimien tə nii nə, sə tian *malika tə dān ká bà, ku gu Yizərayelə lià tə liù mama bikwɪa.

²⁹ Yizərayelə lià tə ken ba waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pɪn, “muv nəsiən” tə níá tə pwè, ba ga twá ku wa, ba va tia nəkurv yuu, ba nan. Yá Ezwipətə nagwanaa lià tə mù nə pià, sə ba galv, níá tə púó ba mama yuu nə, ba ga mé lá.

³⁰ Yizərayelə lià tə ken ba waa Yu nə. Ku mù nə pɪn, ba kɪkari Zweriko béré naa tə dian barpe, ku ga lān ku tv buuv.

³¹ Kacwarv don yin lá, ba nə boṅə Rahabə. U də ken v waa Yu nə wuuu. U mù kan təntə jin Yizərayelə lià tə zəni. Ba lià təntə yà twi, sə ba balɪ Zweriko tv tə, v mù ga nə jin ba, v sègè. Ku mù nə pɪn, Yizərayelə lià tə nə gua lià tə, ba nə wà Yu nii zílí tə, ba yá v mù.

³² Bèè tətə nə à kúb wá swìn? Mánjá təló, sə à swìn Zwedeyon, də Barakə, də Saməson, də Zwefəte, də *Davidə, də Samiyelə, də Yu nii *sùsùnà tə yoo. ³³ Ba mù lià təntə ken ba waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pɪn, ba ta kùd də payun duən, ba ga dó diàn. Ba fwa yìèn tə də cígá, ba na won tə, Yu nə kàn nii, sə v pa ba. Ba pɪn, gərən níé pú. ³⁴ Ba pɪn, mən tə nə jə kələ kələ dəṅi. Ba gùrí ba jén lià yáá nə, ba nə yà pià, sə ba gu ba də kwatara sián. Ba yà ba diàn jə, yá ba ga pií ba na diàn. Ba yin babɪa kùd wa, ba ta vərə

tə, ba nə yɪ ba dʊŋa, ba dɪŋɪ. ³⁵ Kana duən yɪn lá, ba nə ken ba waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pɪn, ba pɪí ba na ba là tə, ba yà nə tɪga, də ba bwin ba nan tɪga wa.

Yá ba kúbə ken càn zənzən là duən də nə, ba ga vɪ, sə ba pìà cwəŋə, ba ma jén tə càn tə yáá nə. Ba yà kúrɪ yozəŋu, tə nə dwə, ba tì. Ku mù nə yɪ, sə ba pìí ba bwin ba nan tɪga wa. ³⁶ Ba twɪn ba wa là duən. Ba mà ba də fɪfɪran. Ba vwa ba də banzala, ba kə bəń dɪi wa. ³⁷ Ba dɪlɪ ba wa là duən də kapana, ba gu. Ba za ba là duən, ba gwəŋə bələ. Ba gua ba wa là duən də kwatara sɪán. Ba wa là duən ba dɪi jə, sə ba pən. Pee də bɒnɪ tanan nə yɪ ba ganan. Ba ba won mama jə. Là fwa ba con zənzən, ba pa ba dó càn. ³⁸ Ba yɪ là tə, ba twá kasɔɔ də pɛɛn yuu wa ba ywaŋa. Pɛɛn kwələn də tɪbʊnan buran wa nə, ba zwɪ ba pəni. Ku cígá wa nə, là təntə yɪ dun tɪán Yu yáá con, ba doni là tə, ba nə wulə lʊv ku tə wa. ³⁹ Ba là təntə mama ken ba waa Yu nə wuuu. Ku mù nə pɪn, ba poli Yu pùé. Yá də ku mù tə mama, ba yíá wà won tə nɪ, Yu nə kàn nii də, v wá pa ləzoni nə. ⁴⁰ Cígá, Yu yà tanɪ won nəzəŋu ku nə dwə, v tún nə nə. ʊ swɪn də, v wá twá duən, v pa ku mù won təntə, nə mù də ba mù mɛ nə. Ku mù nə pɪn, ba mù là təntə mama bá yí bwálí tə wa, ba yoo mama nə wá yà zəni, də nə nə twá nə tələ ba wa.

12

Càn nə yí nəba, sə nə tə va yáá wuuu!

(1 Korəntə tɪán 9.24-27, Filipə tɪán 3.11-14, 1 Piyərə 2.21-24)

¹ Fuən là təntə mama, ba nə ken ba waa Yu nə tə, də yɪ ndə nə nə. Yá ba mù dən nə bɪrɪ nəba, nətu nə nə mɛ, sə nə kə nə waa Yu nə wuuu. Ku mù tə yɪrɪ, nə mɛ, sə nə dʊgu yìèn tə mama, tə nə cì nə nə, tə pa nə wàrɪ yáá nə vɛli, sə nə ga dʊgu cuna tə mama, nə nə wulə tə wa. Nə dən mɛ, sə nə

dəri nə va, nə yí bwálí tə, Yu nə pià, sə nə va nə yí, də pínú. ² Nə kənə nə yíá Zwezi yuu wa. U mù nə yí liù tə, nə nə twá v nə, nə ma kə nə waa Yu nə wuuu. U mù ga nə wàá v pín, nə vèli nə yí bwálí tə, nə yoo mama nə wá yà zəni. U sè v píán v pa ba ja wá, ba paa dagarv yuu wa, ba gv. U wà ku jələ ndə cavira nə, v ga yèé pupoli nii nə, ku nə tégá, ku dànì wá. Síón nə, v dàn jèé Yu jizən*f1* vən nə, Yu pàrì tə wa.

(Apokalisə 3.19, 1 Piyerə 1.6-7, 13-17)

³ Á dànà ká pa á jìàn gwàrì, sə á pìí á kə á kwa. Á buŋa Zwezi yoo. Cuna lià fífin wá zənzən, v ga píán. ⁴ Á wulə á jaŋa, sə á lɪ á tiàn cuna wa. Yá á liù mama tə wà jaŋa təntə jan, v ti ka wa. ⁵ Ku yí á swèé də, á nə yí Yu bia tə, Yu kàrì aba naaa? U swìn, v wú:

«À biú, də *Yuu-Tiu nə fírì mú, sə v ma kàrì mú, sə n bún zəni, ku tà tutu! U nə caga n nii nə, dàn ká pa n pùé cùgù! ⁶ Yuu-Tiu yàá fírì liù tə, v nə swə, v kə cwəŋə wa. U yàá fírì lià tə mama, v nə yèé də, ba yí v mù bia.»

⁷ Á nə dé càn, ku yí Yu pià, sə ku kwən aba. Ku nətv bırı də, Yu yí v ja aba, v ma fwa v bìsíná. Biú wulə, v nyina nə ba wá fírì, sə v ma kə wá cwəŋə wa, naaa? ⁸ Də Yu nə ba liù fírì, ndə v bia tə mama nə, ku bırı də, ku tíú tà v mù tətə bisumaa, v yí liù don biú. ⁹ Nə nyina-ba tia ka tə yuu wa, yàá fírì nəba, nə ga tə zílí ba nii. Ku cígá wa, nə dàn mɛ, sə nə zílí nə nyina Yu nii, v nə dwə nə nyina-ba tia yuu, nə doni. Də nə nə zílí v nii, nə wá na mu tə, ku nə ba zwè v con. ¹⁰ Ku yí cígá, nə nyina-ba yàá fírì nəba, mánjá mancun wa, ndə ba pubuŋa nə pià nətv. Yá nə nyina Yu mù nə fírì nəba, ku yí, v ma kwən nəba, sə nə ya lià tə, yokukwun mama nə tələ nə yira, ndə v tətə nə, mánjá mama. ¹¹ Mánjá tə wa, ba nə fírì nəba, ku yàá cùgà nə pùé nə. Yá tə mù càn təntə kwa nə, lià tə, ba nə píní, ba nan cwəŋə nə, ku yàá pa, ba wàní ba tun tutunzəŋə zənzən, ba ma bırı də, ba yí cígá tiàn Yu yáá con.

¹² Ku mù tē yiri, á mē, sē á pa, á jìlàn, tē nē gwàrì, dē á nadwana, tē nē ba diàn jē, pìi tē ja diàn. ¹³ Á pian, á nē tì conji, tē nē yi mēnēmēnē. Lìu nē wulē á wa ndē gwànú nē, v dàn ká kwen, v mà v nē nē v dwan, sē v na yazurē, v ma va yáá wuuu.

Á ziga diàn, á dànà ká pìi á kē á kwa!

¹⁴ Á fwa ku tē mama, á nē wàá, sē bican sié ya á mù dē lià tē duēn pwéré wa. Á pian á ya lià tē, á nē yá á tiàn míámíán Yu jìlàn wa. Dē ku nē tà nētu, á wàrì Yu á nì. ¹⁵ Á ywàngá á yuu nē zēni, sē á lìu mama dàn ká kwìn Yu pubwanu tē nē. Á kēnē diàn, sē á lìu mama dàn ká ya ndē tìú nē, ku ṇunan nē cà. Lìu nē yi nētu, v yáá cùgù lià tē duēn tē mama, v pa ba dē cà.

¹⁶ Á dànà ká pēn duēn vēē vēē. Á dànà ká cùgù Yu cwēṇē tē, á kē durēn ku nē! Mē nētu nē Esau fwa. Esau yi *Zwakōbē zunu. U ma tì v nēkwini tē, v ma lárì wodiū zūṇa nēdu v nyánú con, v dá. ¹⁷ Á yèé dē, ku kwa nē, v kwi yinia, v ma pià, sē v nyina tē lòrì Yu, sē v fwa zēni v yira. U dān yà pià, sē v pìi v jon v nēkwini tē, v nyánú tē con. Yá v nyina tē viga, v wà sē.

(Apokalisē 21.2-3, Ebərə-ba 2.1-3, 10.26-35)

¹⁸ Á mē, sē á lwarì dē, á nìbara-ba tē yi ba boli paan yira, ba ma lwarì Yu. Lìu yà wàá ku mù paan tēntē yira v janì. Mēnvoo yà jē paan tēntē yuu wa. Ku yuu yà yi yikunu, voo ga fuli lá zēnzēn. Yá ku dān nē tà nētu á mù con. ¹⁹ Ba nì nabwana kori ku paan tēntē yuu wa. Ba nì Yu dē sugu lá. Ba nē nì sugu tēntē, fēn jūn ba. Ba dān lòrì, sē kori tē dàn ká pìi ku bwé. ²⁰ Yoo tē, Yu yà nē pūn ba nii ku yuu wa, yà dwē ba jìlàn. Yu swìn, v wú: «Lìu nē dwēn paan tē yira, nē à yèé ku nē yi vanì tētē, ba mē, sē ba dūlì ku dē kapana, ba gu.» ²¹ Tē mù yìēn tē ken fēn *Moyizē wa, v swìn, v wú: «Fēn jē nē, à vivaga.»

²² Yá ku tà nētu á mù con. Á mù boli paan tē yira, ba nē bonē
“Siyon*f1*.” Mē ku mù paan tē yuu wa nē, Yu tē, v nē wulē mu wa, tiu tē

wulə. Ba bonə ku tiv təntə *Zwerizalemə. Ku wulə Yu *sàń nə, yá *malike miliyun dāń wulə lá, tə dó cànà. ²³ Á yí á boli Yu təntən bísíná púlí tə yíra, v nə púpúní ba yíra sagí wa Yu sàń nə. Á tə yí á boli Yu yíra, v nə búrì luu tə mama bura. Á tə kùb yí á boli là tə yíra, ba nə jigə cígá tián Yu yáá con, ba yoo mama ga ziən. ²⁴ Á twi á yí Zwezi yíra, v nə kəni *nimaru nədun Yu də ləzoni pwéré wa. U mù nə lwá v jana, v ma sun nə cuna. Tə mù jana təntə buri nəba won tə, ku nə ziən, ku doni won tə, Abələ jana tə nə buri nəba.

²⁵ Á cia á tián nə, á dānà ká vi, sə á cugu sugu tə, Yu tə nə swìn á con. Fuən là tə viga, sə ba cugu v nii tə tia ka tə yuu wa. Yá ku dāń pin, ba yà wàri càn tə, Yu nə wá kə ba nə, yáá nə, ba jén. Yu yí v nan v sàń, v bà, sə nə cugu v sugu. Nə nə pià, sə nə jén càn təntə juu wa, nə dānà ká vəvəri nə kwa, nə ma sá v nii tə. ²⁶ Fuən tə nə, Yu sugu tə pin tia vuvugu. Síun nə, Yu kàn nii v pa nəba də, v bá pa tia cici vuvugu. Ku dāń yí tia tə də lanworu tə me nə wá vuvugu. ²⁷ Tə mù sùràn təntə, v nə swìn nətu tə, buri də, wiən tə mama, liù mama nə wàri v fwa, tə nə wàá tə vuvugə, tə wá vuvugu tə jén. Yá wiən tə mù, tə nə wàri tə vuvugə, wá yà lá, tə ba jén. ²⁸ Nə dāń kəni Yu lèè, v nə pin nəba pàri, ku nə wàri, ku lwàní tə yiri. Nə bwia v nə, ndə ku nə ywán də wá nətu. Nə zílá wá, nə ga twá v cwəŋə tə nə zəni. ²⁹ Cígá, nə nyina Yu tə yí ndə mən nə, tə nə dó wuuu.

13

Kwìè bwálí

(Romə tián 12.10, 13, 15, Matia 19.4-6, 1 Tesalonikə tián 4.3-7, 1 Timote 6.6-10)

¹ Á me, sə á sóní á duən *Kərisə là tə, mánjá mama. ² Á dānà ká swèé vərə nə twi, ba zuri á yuu wa, sə á ja ba zəni. Là duən fwa ku nətu, ba ja

*malike zəni, tə nə twi, tə zuri ba yuu wa, ba ga wà lwarɪ də, ku yi malike nə.

³ Á ywàṅá lià tə yuu, ba nə wulə bān diè wa. Á pian ku ya ndə á mù, də ba mù mɛ yà nə wulə ku bān diè tə wa. Á ywàṅá lià tə yoo, ba nə kəni càn ba nə. Á pian ku yà ndə á mù, də ku tián mɛ, nə ba kəni tə càn tə wa.

⁴ Liù mama mɛ, sə v zílí kasweri. Yá kan də v barɪ wà mɛ, sə ba tun durən yièn ba kasweri tə wa. Yu tə wá buri lià tə bura, ba nə pèní duən vɛɛ vɛɛ. Yu tə wá buri lià tə bura, ba nə cwàri.

⁵ Á cia á tián nə. Á dànà ká fin á yía mama, á kə səbiu yuu wa. Á yana pupwən wa, də ku tə, á nə jə. Yu tətə swin, v wú: «À bá yá mú. À bá vèrì mú, à dugv abada.» ⁶ Yu nə swin ku nətv dān pin, nə liù mama jiàn wàá tə daŋa, sə v swin, v wú: «Fən ba nə jə, ləzwənə wàri nə won, v fwa. Yu nə saŋa nə, máná mama.»

(1 Tesalonikə tián 5.12-13)

⁷ Á lie lià tə yoo, ba nə yin á yáá, ba kə aba Yu cwəŋə tə wa, ba ga swin Yu sugv tə, ba biri aba. Á lie nətv tə, ba nə twá Yu nə, ku ja va, ku yí ba tian. Á kənə á waa Yu nə wuuu, ndə ba nə ken ba waa v nə wuuu, nətv.

⁸ Zwezi-*Kərisə ba lwàní mama. U yi won nədv, diàn də zən, ku ja vələ máná də máná tə, ku nə ba zwè. ⁹ Lià duən wulə, ba biri kàri nədvra yirə duən. Ku mù tə yiri, á ziga diàn, lià təntə dān ká gɪgarɪ aba, ba li Yu cwəŋə tə wa də sùrən duən. Ku ziən də, Yu pubwanv tə nə pin, nə pubŋa wulə bwálí nədv. Yá ku dān nə yi coŋi, tə nə biri culən wodirən yuu wa, tə mù ba lià tə, ba nə twá tə culən təntə nə, saŋa. ¹⁰ *Zwifə-ba Yu *joŋwana tə fwa *jwəŋə Yu *wulu gansili joŋi kúrí tə yuu wa. Yá nə ja joŋi don, Zwifə-ba Yu joŋwana təntə nə wàri ku wa joŋi won ba dɔ. ¹¹ Zwifə-ba Yu joŋwana yun tián nəkwia tə yàá fwa joŋi, v pa Yu nə. U yàá ja vānā tə, ba nə gua, tə jana, v ja zu dəyaa tə wa, ku nə yi Yu cici nyiən, sə Yu ma wānɪ v sè, v kwen cuna tə, ba mù də wá pwéré wa. Ba ga yàá ja vānā tə mù tə,

ba ja nan tuv tǝ kasɔɔ nii nə, ba sùrí. ¹² Mǝ ku yun nətu də Zwezi. U yɪ, ba gua wá tuv tǝ kasɔɔ nii nə. U dí cǎn nətu, v twá v tǝtǝ jana tǝ nə, v ma sun lǝzoni cuna, v li. ¹³ Ku mù nə pɪn, nə mù dǎn naŋa, nə va, nə jǝri Zwezi, tuv tǝ kasɔɔ nii nə, sǝ ba yala nə mù də v mù mǝ. ¹⁴ Tuv tǝlǝ tia ka tǝ yuu wa, nə nə wá yà lá mǎŋá mama. Ku mù yɪrɪ, nə dǎn pià tuv tǝ, ku nə wá bà ku jǝn. ¹⁵ Nǝ dǎn mǝ, sǝ nə twá Zwezi nə, nə ma bu Yu nə mǎŋá mama. Ku mù bura tǝntǝ yɪ ku naŋa nə níó wa. Yá ku dǎn yɪ ndǝ jonɪ nə, nə fwa nə pɪn Yu nə, sǝ ku bu v yɪrɪ nə. ¹⁶ Á dǎnà ká swǝé, sǝ á fwa zǝni lià yɪra. Á dǎnà ká swǝé, sǝ á fwa wuywan sǎŋú ba yɪra. Ku nətu yɪ jonɪ nə, á fwa, á pɪn Yu nə, ku nə poli v pùó.

¹⁷ Á zǐlǝ á yáá tiǎn nii, sǝ á mun á tiǎn ba yáá con. Ba mù nə ywǎŋá á yun nə, ba ga mǝ, sǝ ba tún ku nii Yu con. Dǝ á nə zǐlí ba nii, ba wá fwa ba tutuŋɪ tǝ də pupwǎn. Á nə ba ba nii zǐlí, ba wá caga á nii nə. Ba ga nə caga á nii nə, ku bá san á nə.

Sagɪ tǝ yígúré sùrǎn

(Romǝ tiǎn 15.30-32, Kolosǝ tiǎn 1.9-11, 1 Piyerǝ 5.10-11)

¹⁸ Á lwǝrǝ Yu, á pa nəba. Nǝ yǝé də, nə wá yoo mama cùgù. Mǎŋá mama nə swǝ, sǝ nə tun won tǝ, ku nə ziǝn. ¹⁹ À lòrì aba cígá mama. Á lwǝrǝ Yu, sǝ v pa nə cwǝŋǝ, sǝ à pií à bà á con lala.

²⁰ Yu nə pɪn nəba bɪcǎn sié. U pɪn nə *Yuu-Tiu bwin, v nan tɪga wa. U mù Zwezi dǎn yɪ ndǝ payɪv nəfarv nə, v ywǎŋá nə yuu, ndǝ payɪv nə ywǎŋá pee yuu nətu. U jɪn v tiǎn, v ma fwa *jonɪ nə yɪrɪ. Ku dǎn twá v jana tǝ nə, v ma kǝ *nimarv nə mù də Yu pwérǝ wa, ku nə ba zwǝ. ²¹ Yu nə wá pa aba diǎn, mǎŋá mama, sǝ á ma wǎní á fwa zǝni yiri mama, v nə swǝ. U mù nə wá twá Zwezi nə, v pa, nə tun ku tǝ nə ywǎn də wá. Lià mǝ, sǝ ba bu Zwezi-*Kǝrisǝ nə, mǎŋá də mǎŋá, ku nə ba zwǝ. Amuna! ²² À nubia-ba, à lòrì aba, sǝ á zùrì á yɪra, á ma cugu sùrǎn mancɪn tǝ tǝ, à nə púpúní á nə,

sə à ma kwè aba.

²³ Á nəŋə suywánú: Ba lɪ Timote, v nə yɪ nə nubiu Kərisə yɪɾɪ, v yà nə wulə bən diè. À pià, sə à bà, à na aba. Də v nə twi à con fuən, à mù də v mù mɛ dən wá kə duən, nə bà. ²⁴ Á jùnà á yáá tián tə mama, də Kərisə lià tə mama, á pa nə. Lià tə, ba də nə yɪ Kərisə nə tɪ, ba nə wulə Yitali nə, jùnì aba. ²⁵ Yu nə wá fwa v pubwanu tə á mama yɪɾa.